

30 Μαρτίου 2025: ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ)
Ζαχαρίου Κορίνθου, Εμβούλης μητρὸς Ἁγ. Παντελεήμονος.
Ἦχος: βαρὺς – Ἑωθινόν: Ζ' – Απόστ.: Ἑβρ. στ' 13-20 – Εὐαγγ.: Μάρκ. θ' 17-31.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 6 Ἀπριλίου, Ε' Νηστειῶν (Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας).
Ἀπόστολος: Ἑβρ. θ' 11-14 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. ι' 32-45.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ, ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΑΝΝΟΥ
ΑΝΔΡΕΑ (ΝΑΝΑΚΗ)

ΗΣΥΧΑΣΜΟΣ
Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ
(Α' ἔκδ., σχῆμα 14x21 ἑκατ., σελ. 224)

Ὡς ἀναγράφεται στὰ Προλεγόμενα τοῦ βιβλίου, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μετέχει ἐμπειρικά, διὰ τῶν Ἁγίων τῆς, γνωστῶν καὶ ἀγνωστων, ἐπωνύμων καὶ ἀνω-
νύμων, ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, στή μεγαλύτερη ἀνθρώπινη ἀποκάλυψη
τοῦ θεϊκοῦ μυστηρίου, ὅμως καὶ ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι φθάνουμε ἕως ἑνα σημεῖο.
Οἱ φιλοκαλικοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, γνωστοὶ καὶ ὡς ἡσυχαστές, εἶχαν
κοινωνία, γνώση τοῦ νοῦς μέ τόν Χριστό καὶ ἐγκαταβίωση τοῦ Χριστοῦ στήν
καρδιά τους. Μέ τό πνεῦμα αὐτό παραδίδεται τό παρόν πόνημα στους ἀνα-
γνώστες, μέ τήν πεποίθηση ὅτι ἡ θεολογία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, καί
ἰδιαίτερα τῶν νηπτικῶν - φιλοκαλικῶν, μᾶς γνωρίζει μεθοδολογίες, πού ὀδη-
γοῦν στή θεραπεία τῶν ἀνθρώπινων παθῶν.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΑΝΑΡΙΟΥ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ
(Α' ἔκδ., σχῆμα 14x24 ἑκατ., σελ. 104)

Ἡ Ἀποστολική Διακονία προχώρησε στήν ἔκδοση αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ βι-
βλίου, στό ὅποιο ἀναλύονται ἡ μοναξιά, ἡ σιωπή καὶ ἡ προσευχή ὡς ἔννοιες
τῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς
«Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Αθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Αθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης
Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν
ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

ΕΤΟΣ 73ον

30 Μαρτίου 2025

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 13 (3748)

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΡΚΟΥ

Τό ζήτημα τοῦ ὄρκου ἀπασχολεῖ συχνά τή συνείδηση τῶν χριστιανῶν
πού ἔρχονται σέ δύσκολη θέση, ὅταν καλοῦνται νά ὀρκιστοῦν, στό πλαί-
σιο τῆς δικαστικῆς, ὑπηρεσιακῆς, ἀκαδημαϊκῆς ἢ ἄλλης παράδοσης. Αὐ-
τό τό ζήτημα τίθεται στό σημερινό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, πού ἀναφέ-
ρεται στόν ὄρκο πού ἔδωσε ὁ Θεός στόν ἑαυτό του, προκειμένου νά πει-
στεῖ ὁ Ἀβραάμ, γιά τίς θεϊκές ἐπαγγελίες καὶ ὑποσχέσεις.

Ὁ ὄρκος στήν Ἁγία Γραφή

Ὁ ὄρκος στήν Παλαιά Διαθήκη ἦταν συνηθισμένη ὑπόθεση. Ὁ κό-
σμος δέν εἶχε δεχθεῖ ἀκόμα τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ζοῦσε στό
πλαῖσιο τοῦ Νόμου. Γι' αὐτό, κυριαρχοῦσε ἡ δυσπιστία στίς σχέσεις τῶν
ἀνθρώπων, συχνά ὅμως καὶ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, ὅποτε ὁ ὄρκος προβαλλό-
ταν ὡς ὁ μόνος ἀσφαλῆς τρόπος γιά τήν ὑπέρβασή τῆς.

Τά πράγματα, ὅμως, ἀλλάζουν ἄρδην στήν Καινή Διαθήκη, ὅπου ὁ Κύ-
ριος προσωποποιεῖ ὅλες τίς ἐπαγγελίες καὶ ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ πρός
τόν λαό του, ὅποτε ὁ ὄρκος καθίσταται περιττός. Μάλιστα, στηλιτεύεται
ἔντονα ἀπό τόν Κύριο καί τίθεται ἐκτός τοῦ πλαισίου τῆς ἐκκλησιαστικῆς
ἠθικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς. «Ἐγώ σας λέγω νά μήν ὀρκίζεσθε κα-
θόλου» καί «νά εἶναι ὁ λόγος σας ἕνα ξεκάθαρο ναί ἢ ἕνα ξεκάθαρο ὄχι». Στήν ἴδια
λογική καί ὁ ἀδελφόςθεος Ἰάκωβος προτρέπει τούς χριστιανούς: «Πρό πάντων,
ἀδελφοί μου, μήν ὀρκίζεσθε οὔτε στόν οὐρανό, οὔτε στή γῆ, οὔτε σέ ὀτιδήποτε
ἄλλο. Νά εἶναι τό ναί πού θά πεῖτε ναί καί τό ὄχι νά εἶναι ὄχι, γιά νά μήν τεθεῖτε
ὑπό τήν κρίση τοῦ Θεοῦ».

Ὁ ὄρκος κατά τούς Πατέρες

Τή διδασκαλία τοῦ Κυρίου περί τοῦ ὄρκου παραλαμβάνουν καί οἱ Πα-
τέρες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι τήν ἀναλύουν καί τήν αἰτιολογοῦν. Ὁ ἱε-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Εβρ. ζ' 13-20)

Ἡ παράκληση τῆς ἐλπίδος

Ἀδελφοί, τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὁμόσαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ, λέγων· ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθύνῃ σε· καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. Ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρασ εἰς βεβαίωσιν ὁ ὄρκος· ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδειξάτωι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὄρκω, ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσηλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

ὁ ἅγιος Χρυσόστομος λέει ὅτι «ὁ ὄρκος εἶναι φοβερός καὶ ἐπιβλαβής, φάρμακο ὀλέθριο, δηλητήριο χαλεπὸ, βέλος σατανικὸ, ἰσχυρὴ παγίδα... Εἶναι τὸ πιὸ φοβερὸ ἀπὸ ὅλα τὰ ἁμαρτήματα... καὶ αὐτοὶ ποὺ φυλάττουν τὸν ὄρκο καὶ οἱ ἐπίορκοι τὸ ἴδιο θά κολαστοῦν».

Ὁ Μέγας Βασίλειος θεωρεῖ τὸν ὄρκο θανατηφόρο γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν: «Προξενεῖ τὸν θάνατο στίς ἀνθρώπινες ψυχές, διότι αὐτὸς ποὺ ὀρκίζεται, πολλές φορές, προβαίνει στὴν ἐπιπορκία. Εἶναι ὄπλο ἀπάτης. Διὰ τοῦτο, ἐπιβάλλεται ἡ διακοπὴ τοῦ ὄρκου καὶ ἡ ἐπινόηση ἄλλων τρόπων, διὰ τῶν ὁποίων θά γίνονται πιστευτές οἱ καταθέσεις τῶν ἀνθρώπων».

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος συνιστᾷ τὴν ἀποφυγὴ τοῦ ὄρκου, τὸν ὁποῖο χαρακτηρίζει «φρικτὸ», ἐνῶ ὁ συνώνυμός του Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς θεωρεῖ τὸν ὄρκο ἔργο τοῦ πονηροῦ: «Ἐμεῖς ποὺ ἔχουμε διαταχθεῖ νὰ μὴν ὀρκιζόμεσθε οὔτε σὲ τρίχα... δὲν φρίτουμε ποὺ συχνὰ ἐπικαλούμαστε τὴν ἀνώτατη κεφαλὴ τοῦ παντός, τὸν ἴδιο τὸν Θεὸ καὶ τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ τόσο, ἀλίμονο, προχώρησε ἡ φοβερὴ τόλμη, ὥστε καὶ τὰ ἴδια τὰ ἀπόρρητα σύμβολα τοῦ σωτηρίου πάθους, τὸ Θεῖο αἷμα... νὰ τὰ τοποθετοῦμε πάνω σὲ χαρτί σάν μελάνι, ἐπιβεβαιώνοντας τοὺς ὄρκους, τοὺς ὁποίους ὁ ἀληθινὸς δεσπότης

ΧΑΡΙΣΤΕ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΓΑΠΑΤΕ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
www.apostoliki-diakonia.com.gr

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, γιατί, ὅταν ὁ Θεὸς ἔδωσε τὴν ὑπόσχεση στὸν Ἀβραάμ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε κάποιον ἀνώτερό του, στὸν ὁποῖο νὰ ὀρκιστεῖ, ὀρκίστηκε στὸν ἑαυτό του, καὶ εἶπε: «Σὲ διαβεβαίω ὅτι θὰ σὲ εὐλογήσω πλουσιοπάροχα καὶ θὰ σοῦ δώσω πλήθος ἀπογόνων»· καὶ ἔτσι, ἀφοῦ ἔδειξε μακροθυμία, (ὁ Ἀβραάμ) κέρδισε τὴν ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ. Γιατί οἱ μὲν ἄνθρωποι ὀρκίζονται σὲ κάποιον ἀνώτερο, καὶ ὁ ὄρκος θέτει τέρμα σὲ κάθε ἀμφισβήτησή τους καὶ ἐπικυρώνει τὴ διαβεβαίωση· ἐνῶ ὁ Θεός, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ δείξει στοὺς κληρονόμους τῆς ὑποσχέσεώς του μὲ μεγαλύτερη ἔμφαση ὅτι ἦταν ἀμετάκλητη ἡ ἀπόφασή του, τὴν ἐγγυήθηκε μὲ ὄρκο, ὥστε μὲ δύο ἀμετάκλητα πράγματα (τὴν ὑπόσχεση καὶ τὸν ὄρκο), μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι ἀδύνατο νὰ πεί ψέματα ὁ Θεός, νὰ ἔχουμε ἰσχυρὴ ἐνθάρρυνση, ὅσοι καταφεύγουμε σ' αὐτόν μὲ πίστη, ὅτι θὰ διατηρήσουμε σθεναρὰ τὴν ἐλπίδα (γιὰ τὴ μέλλουσα ζωὴ)· τὴν ὁποία (ἐλπίδα) ἔχουμε ὡς ἀσφαλὴ καὶ βέβαιη ἄγκυρα τῆς ψυχῆς μας καὶ ἡ ὁποία εἰσέρχεται στό ἐσώτερο τοῦ καταπετάσματος ὅπου πρὶν ἀπὸ ἐμᾶς καὶ γιὰ χάρη μας εἰσηλθε ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος (κατὰ τὴν ἐπίγεια ζωὴ του) ἀποδείχθηκε ἀρχιερεὺς «αιώνιος κατὰ τὴν τάξη Μελχισεδέκ».

(Ἀπὸ τὴ νέα ἔκδοση: Ἡ Καινὴ Διαθήκη, τὸ πρωτότυπο κείμενο μὲ νεοελληνικὴ ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

τῆς χαρακτήρισε ὅλους ἔργο τοῦ πονηροῦ καὶ ἔτσι, ἀλίμονο, καθιστοῦμε συνεργὸ τοῦ πονηροῦ αὐτόν ποὺ κατέλυσε τὸ κράτος ἐκεῖνου».

Ἀποφυγὴ τοῦ ὄρκου

Ἀπὸ τὰ παραπάνω, γίνεται σαφές ὅτι ὁ ὄρκος ἀντιβαίνει στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ἀπὸ τοὺς χριστιανούς. Δυστυχῶς, ὁμως, παρατηρεῖται, στίς μέρες μας, εὐκολία καὶ ἐπιπολαιότητα στὴ χρῆση του. Πολλοὶ χριστιανοὶ καταφεύγουν στὸν ὄρκο, καὶ μάλιστα ψευδῶς, χωρὶς ν' ἀντιλαμβάνονται τὸ μέγεθος τῆς πώσης τους. Ἔτσι, παρά τὸ γεγονός ὅτι μποροῦν νὰ βιώσουν τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μέσα στὴν Ἐκκλησία, ἐντούτοις ἐπιλέγουν τὴν Ἰουδαϊκὴ λογικὴ, ἐπιδεικνύοντας σαφές ἔλλειμμα ἀγάπης πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὑποκριτικὴ πίστη πρὸς τὸν Θεό.

Ἡ ἀλήθεια μπορεῖ νὰ ἔχει κόστος. Τελικά, ὁμως, δικαίωμα καὶ τιμὴ ἐκεῖνον ποὺ τὴν ἐπιλέγει, γιατί εἶναι μίμηση καὶ οἰκείωση τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Κύριος ἔστειλε τὸ μήνυμα ποὺ πρέπει νὰ ἐδραιώνει ὅλους ὅσοι εἴμαστε παιδιά του, στὴν ἐπιλογὴ τῆς ἀλήθειας: «Ἐγὼ εἰμί ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ».

Ἀρχιμ. Ἐ. Οἰκ.